

ITEM No. 10987/53

HUNGARY

INDUSTRY /1718/

M.J.
3 Nov
VII/934 g

Short Stories From The LISZKÓVÖLGY Factory.

SOURCE TRIESTE:

A 35 -year- old skilled worker who escaped from Hungary to Yugoslavia in August 1952.

DATE OF OBSERVATION: June 1952.

SUMMARY:

Social insurance for workers of the ammunition factory in LISZKÓVÖLGY.

EVALUATION COMMENT:

This is a useless report about the LISZKÓVÖLGY Factory. The health safety measures are mentioned only as a sidelight in connection with an abortion case, but from this no conclusion may be reached concerning work safety measures in the factory.

The other little stories are connected with subsources, both their importance does not surpass routine events of everyday life in a factory.

The Hungarian wording and the whole composition of the report are clumsy and careless.

x x x

1952 április havában volt ez az eset. Megjelent forrás munkahelyén az ÁVH hivatalosan bevezetett közege, FÜRI István nyomozó, 42 éves, szikár, sovány, fekete szemű, szuggesztív megjelenésű, foglalkozására nézve erdőkerülő volt valaha. Kiejtése tótos. Lakása: KÖKUTPUSZTA, a gyártól nyugatra négy km.-re. Nős. Munkások részére segítő hajlama nincs.

PAÁRNÉ, az üzem egyik munkása szintén ott lakott abban a faluban és a PAÁRNÉ gyermekeit üldözték a szomszédok, akik meg is verték őket. Egy kb. 7 éves kislányról és 10 éves lánykáról van szó. PAÁRNÉ elment FÜRI-hez segítségért, mivel, mint fentebb jeleztük, ugyanahhoz az üzemhez tartozik.

/more/

1.

és így nem avatkozhat bele az ilyen ügyekbe.

Egyébként ezzel a PAÁRnéval történt a következő eset, amely nagyon jellemző megvilágításba helyezi az üzembeli munkásvédelmi viszonyokat. Ez is áprilisban történt a múlt évben, PAÁRné átképzős segédmunkásnő. "ehéz munkát végzett a lövedékhúzó gépnél, meg kellett hajtania a gépet, ami erős fizikai munkával jár. Megerőltette magát, mert már másfélhónapos teherben volt és nem ment erről szólni a vezetőségének. Már mikor szólt, késő volt, abortált.

Tehár ez a FÜRI ment le hozzá és kérte az énéletrajzát. FÜRI személyében felel minden lenyomozandó egyén adataiért. Motorkerékpárja van és meglehetősen széles körzetben végzi a munkát. Első ízben ott a helyszínen, a gép mellett kérte, hogy állítsa össze. Forrás azzal vágta ki magát, nem szakíthatja félbe a unkáját, annál is inkább, mert a gépek szét voltak szedve és az alkatrészeket nem szabad szétnyitni.

Több ízben visszament hozzá FÜRI. Egyszer azt állította, ha 200 forint bírságot kap, azt a forrásra fogja áthárítani, azal a fizetéséből levonatni. Egy hétig a családja nem tudott volna enni. Így elhúzta június hónapig. Azért halasztgatta az énéletrajz kiállítását, mert attól tartott: a múltjában, különösen a franciaországi tartózkodásában könnyen kifogásolnivalót találhatnak.

Közben a katonai sorozásra való behívó is megérkezett, amely mindenkire, még a hadviselt egyénekre is vonatkozott. A gyárvezetőség értesítette munkásait, hogy nem kell illetőségi helyükre utazniók évégett, mert a sorozóbizottság kiszáll egyenesen a gyárba és ott el lehet intézni mindent.

1952 május havában a sorozóbizottság valóban megjelent a gyártelepen és elkezdte munkáját. Forrásnak semmi kedve sem volt, hogy az ugynevezett népidemokratikus hadsereg tagja legyen. Ezért, mikor ERDESZ Ferenc művezető fel-szólitotta: menjen a bizottság elé, forrásunk úgy tett, mintha teljesítené a felhívást, de valójában a földszintin WC-be be-zárkózott két órára és utána felment a munkahelyére, mintha soro-zási kötelezettségének eleget tett volna. Ottani működése folya-mán nem volt semmi kellemetlensége ebből kifolyólag.

A munkások "magas" életszínvonalára nézve jellemző a forrásnak az a megjegyzése, hogy a múlt nyáron gyakran látott szakmunkásokat, akik paradicsomot ettek kenyérrel ebéldőben. Más szempontból kiemelendő az a tény, hogy MÁRTON Sándorné válogatónőt csak azért bocsátották el a munkából, mert a sógora tulajdona volt a telep, ahol a gyár felépült.

/more/

A termelési értekezletekkel kapcsolatban még egy mozzanatot emel ki. A termelési értekezletek rendszerint egyszer vannak, a hónap elején. A munkanap befejezése után a munkások tudtára adják, hogy senki sem hagyhatja el a munkahelyét 5 óra után, abban az esetben, ha termelési értekezlet van. A művezetők és osztályvezetők ilyenkor a kapuba állnak és ha valaki el akar azököni, erőszakosan visszatartják.

A május havi termelési értekezlet fő tárgya Jacques DUCLOS francia kommunista vezér kiszabadítására irányuló akció volt a párt részéről.

Ebbe mindenkinek bele kellett kapcsolódnia, akarva, nem akarva. Felszólították a munkásokat: feljárlást kell tenniük. Forrásból is 25 % túltermelést csikartak ki. Megjegyzendő, ő már eddig is 125-130 %-ot teljesített normaszertűleg.

Amíg a francia elvtárs ki nem szabadul, addig neki 25 %-ot kellett túlteljesítenie.

End.